

TORONTÁI

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy évre	480 K
Fél évre	240 K
Három hónapra	120 K
Egy hónapra	40 K

Egyes szám ára 1 korona

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Felolvasó szerkesztő: Dr. MARA JENŐ

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Obilivya (Zápolya) utca 1. Telefonszám 31

MEGJELENIK MINDEN NAP, HÉTFŐ ÉS
ÜNNEPEK UTÁNI NAPOK KIVÉTELESEN.

Veliki Beckserek, 1920.

XLIX. évfolyam, 223. szám.

Péntek, 1920 október 8.

Az éhhalál

a biztos megsemmisülés otromba léptekkel közeledő réme elől a hetvenmillió német nép megintzhatatlan sziklavarába szeretne menekülni Ausztria, halvaszületett gyermeke az új Európának. De nem lépheti át a szabadulás kapuját, mert akik erre a beteg, kores életre hívták, továbbra is a kinck-kinjával vergődni, nyomorultul elpusztulni kényszerítik. Mikor a mai gyöngé, kéz és láb nélkül való Ausztriát, ezt a modern államtorzot a bölcsök tanácsa életre parancsolta, a szerencsétlen újszülött kétségbeesetten tiltakozott e mesterséges, kegyetlen és fajtalan kitenyésztése ellen. Hasztalan volt minden. Franciaország, a meddő bajadér mindemáron gyümölcsöt akart. És sovény, aszott férges gyümölcsöt féktelenül tomboló, csillapulni nem akaró szenvedélyének most örökéletűnek hirdeti.

Szomorú példája ez a keresztül-kasul beteg, szűkmellű, pókhasu, görbenyaku, csenkalábu, félkaru, vízfejű, félig vak, félig süket és egészen gutaütött Ausztria annak, hogy a világ szekerőnek rudját markukban tartó nagyhatalmak milyen szivtelenül, mennyi önzéssel kezelik a kisebb és az egészen kicsi népek életbevágó ügyeit. A nagyhatalmak a kis népek törvényes és természetes gyámjainak hirdetik magukat és e révén nyugodtan vájkálnak a vérökben, operálnak, kísérleteznek, a legképtelenebb viviszkeciókat követik el rajtuk.

Az összes nagyhatalmak látják, hogy Ausztria számára nincsen más menekvés, minthogy sürgősen Németországhoz csatlakozzék. De azért valamennyien tiltó szavukat emelik e szükség-szerű életfolyamatnak még csupán a gondolata ellen is. És az indoklásuk igazán brutálisan őszinte: az élőhalott Ausztriának azért kellett megszületnie és a keservek-keservével tengetnie nyomorúságos ázalag életét, mert a hatalmas Franciaország nyugodtan akarja élvezni aranyainak csengését. A támolygó Ausz-

tria most szokatlan erővel próbál újra kievickélni a halálos örvényből, melyben születése óta reménytelenül fetreng. Az osztrák nemzetgyűlés elhatározta, hogy a Németországhoz való csatlakozás kérdésében népszavazást rendel el.

De már ugyanekkor felharsant

a francia sajtó tiltakozó hangja. A legközelebbi hónapokban izgalmas színjátékban lesz része Európának. A fényes vértetű, nagypallosú óriás birkózik a félig halálra vált, rongyos, éhes, egészen kétségbeesett rabszolgával, akit sem élni, sem meghalni nem engednek.

G.

Aláírták az orosz-lengyel fegyverszünetet.

Varsó, okt. 7. (Radio).

Tegnap este 6 órakor aláírták az orosz és lengyel békedelegátusok az előzetes fegyverszüneti szerződést. A két nemzet közötti politikai és gazdasági függő kérdések elintézésére mindkét kormány külön delegátusokat fog küldeni.

Magyarország és Románia uniója?

Mária királyné fantasztikus tervei.

Wien, okt. 7.

Bécsi politikai körökben egész határozottsággal állítják, hogy a magyar külügyminiszter a legközelebbi napokban egy szűkebb, teljhatalmu bizottsággal Bukarestbe utazik, hogy a román-magyar közeledési tárgyalásokat közvetlenül a román kormánykörökkel tovább folytassa. Egyben azt is tudni vélik, hogy ez a szűkebb bizottság azért kíséri a külügyminisztert, hogy felajánlja a magyar koronát Ferdinánd román királynak. A magyar kormánynak ezen újabb tervét Mária román királyné is a leghathatósággal támogatja, akinek egyenesen legtitkosabb ambíciója, hogy férje megszerezze Szent István koronáját és hogy ő Magyarország királynéja lehessen. Ha Ferdinánd román király elfogadja a magyar koronát, akkor Magyarország és Románia egyesülnének és ezen egyesülés létrejöttével a magyar kormánv titkos terveit vélhetően megvalósíthatni a magyarság jövőjét illetően.

Gazdasági válság Angliában.

Amsterdam, okt. 7.

A Telegraf jelenti Londonból, hogy az angol ipari- és kereskedelmi válság előbb következett be, mint ahogy azt a szakemberek várták. A válság katasztrófális jellegűt kezd öltetni. A gyárak tömegesen bocsátják el alkalmazottaikat.

Tovább terjed a földosztás Olaszországban.

Berlin, okt. 7.

Palermóból jelentik, hogy az olaszországi nagybirtokok erőszakos felosztása tovább folyik. Legutóbb Palermó mellett parcelláztak fel egy hatalmas uradalmat, Sziciliában pedig az összes nagybirtokokat felosztották már.

Tőzsde.

Becgrad, okt. 7.

Valuták: Francia frank Devizák: Páris 205, London 208, Svájc frank 512-50, Font don 109, Róma 130-60, Prága sterling 104, Dollár 30-65, Lira 40-50, Wien 9-30, Berlin 50-50, 133-50, Lei 56-60, Márka 52—.

Érték dinárookban.

Nagy változás az angol kormányban.

Lloyd George és Balfour megy.

London, okt. 7.

Politikai körökben megvannak győződve arról, hogy az angol kabinetben rövid időn belül változás fog történni. Egyes tisztségviselőket cserélnek, a mostani kabinet több tagja távozik. Valószínűleg Balfour Geddés és Lloyd George kilépnek a kormányból.

Tanárok sztrájkja.

Eszék, okt. 7.

Az ossieki (eszéki) állami főgimnázium tanárai együttesen sztrájkba léptek, mert illetményük ügyét még most sem rendezte a kultuskormány, amint azt pedig legutóbbi rendeletileg is kilátásba helyezte. A tanárok elhatározták, hogy mindaddig nem kezdik meg a tanítást, és ha kell, hosszabb ideig is sztrájkolnak, amíg a kormány a legteljesebb mértékben nem rendezi fizetések ügyét és a járandóságait teljes összegében nem folyósítja.

Felváltották a krajnai népszavazási bizottság olasz tagját.

Cilli, okt. 7.

A Karinthiában lévő nemzetközi népszavazási bizottság legutóbbi ülésén a klbergi incidensről tárgyaltak. Ismeretes, hogy Novariéni olasz alezredes a németekkel karöltve tüntetett a szlovének ellen. A bizottság a jugoszláv delegáció kívánságára elhatározta, hogy Novariéniit kizárják a nemzetközi bizottságból. Helyébe Olaszország képviselőjeül egy őrnagyot küldenek ki.

A szibériai vörös front is felbomlott.

London, okt. 7.

Varsói jelentések szerint az összes európai bolsevik divíziók, amelyek a szibériai keleti frontot tartották, elhagyták állásukat. Az ellenbolsevista csapatok ennek következtében elfoglalták Tomszkot, Novo-Nikolajevszket, Minusint és Barnolt. Irkutskut, a bolsevisták szibériai főfőszékét is ostromolják már az ellenséges csapatok.

London, okt. 7.

A transbaikali kozák-bolsevista hadsereg is teljesen felbomlott és Szeminov tábornok már nem ura csapatainak.

Sylon-mester csodálatos mutatványai.

Tegnap este a veliki beeskeréki sajtó képviselői, orvosok és meghívott vendégek előtt pompásan sikerült, kísérletekkel támogatott előadást tartott a telepátikus gondolatátvitel és az éberszugeszió jelenségeiről Sylon mester, Ferenczy egyetemi tanár tanítványa. Ha voltak eleinte hitetlenek, akik nem ismerik a szugeszió és hipnózis elméletét és tudományos múltját, azokat is meggyőzték azok a páratlan, szinte boszorkányos kísérletek, amiket Sylon mester végzett.

A mester, aki különben nagy intelligenciájú, rendkívül kellemes megjelenésű elegáns fiatal médikus, először mental szugesziós kísérleteket végzett. Majd áttért a rejtélyesebb és a közönséget szinte bűvöletbe ejtő éber szugesziós kísérletekre. Egy leány a karjára tett kalapot rájalkogatta és esőkolta. Egy másik hölgy nem tudta a számsort egyfolytában tizig elmondani. Az egyik ur képzeltbeli autót vezetett. A másik az eléje a földre helyezett pálcán nem tudott átlépni bármennyire akart is. A legsikerültebb mutatványai közé tartozott az a tömegszugesziója, amikor hat embert sikerült neki vízzel berugtatni. Azt szuggerálta be nekik, hogy finom francia pezsgőt isznak. És a társaság tényleg becsipett a képzeltbeli pezsgőtől és jókedvű tántorgással bizonyította ezt be.

Ezenkívül még egész esomó érdekesnél-érdekesebb dolgot mutatott be Sylon mester. Akit a szugeszió és a telepátia misztériumai érdekelnék, az okvetlen menjen el Sylon mester estélyeire.

A közönség számára különben szombat és vasárnap este a Kaszinó nagytermében tart előadást a fiatal mester.

A járásbirósági hatáskör kiterjesztése.

Egyrészt a társas bíróságok túlterheltségének megszüntetése, másrészt a pénz értékének jelentékeny esökkenése arra indította a kormányt, hogy a járásbirósági hatáskör szempontjából irányadó értékhatárt jelentékenyen felemelje, minek folytán a perek túlnyomó részében, melyek tárgyának értéke 25.000 koronát nem halad meg, ezentúl a járásbiróság fog ítélni. Ennek megfelelően az ügyvédi képviselet csak azokban a perekben kötelező, melyek tárgyának értéke 10.000 koronát meghalad. Az 50 koronán aluli perekben a járásbiróság ítélete ellen nincs helye felebbezésnek, az 5000 koronán aluli perekben pedig a törvényes ítélet végérvényesen. A 25.000 koronán aluli perekben az újvidéki felebbezési bíróság, ennél nagyobb perekben a még ezután felállítandó felülvizsgáló bíróság gyakorolja a felülvizsgálatot. Az értékhatárok ezen megálapítása csak a vojvodinai bíróságokra terjed ki.

Szovjet-Oroszország katonai összeomlás előtt.

További lengyel előnyomulás. — Budijeni bolsevik tábarnok fehér lett.

London, okt. 7.

Oroszországból érkezett hírek szerint a vasuti munkások sztrájkja, mely határozottan bolsevik ellenes, egyre jobban terjed. Gemonoroban a sztrájkolók két népbiztost meggyilkoltak. Ezután agyonverték azt a tizenkét delegátust, akiket a moszkvai szovjetkormány küldött ki a sztrájkolókval való tárgyalás céljából.

Páris, okt. 7.

Budijenni tábarnokot, a híres orosz lovas tábarnokot a lengyelekkel szemben tanusított lanyha magatartása miatt a szovjetkormány elfogatta és statáriális bíróság elé állította. A tábarnoknak azonban párthívei segítségével sikerült kellő időben megszökni. Jelenleg Podolában tartózkodik, ahol fehérhadsereget toboroz az orosz szovjet ellen.

Károlyi Mihály titokzatos eltűnése Prágából.

Wien, okt. 7.

Prágát legújabbán Károlyi Mihály titokzatos eltűnése tartja izgalomban. A gróf politikai barátai és felesége nagy aggodalommal kutatnak a hirtelen eltűnt Károlyi Mihály után, azonban ezideig semmit sem sikerült megtudni róla. A „Magyarország” bécsi szerkesztősége telefonon érdeklődött a prágai rendőrségen Károlyi sorsa iránt, ahol azt a bizonytalan fölvilágosítást adták, hogy Károlyi hirtelen elutazott s azóta semmit sem tudnak róla.

Károlyi Mihály eltűnésének körülményeiből a hatóságok arra következtetnek, hogy Károlyit vagy elrabolták, vagy megszállt Prágából. Utóbbi körü-

ménynek valószínűsége ad az a tény, hogy a csehszlovák kormány néhány nap előtt átiratban értesítette Károlyit, hogy többé nem kezeshetnek személyi biztonságáért. A fenyegető levelek egész özönét kapta Károlyi magánemberektől is és az összes lapok, a szociálista és a polgári lapok egyaránt a legélesebb hajszát indították ellene.

Ezek a témadások azzal védolták Károlyit, hogy Csehszlovákiából akarja intézni Magyarország forradalmosítását és ezzel a veszedelmes agitációval káros befolyást gyakorol annak az országnak a belügyeire, mely nem engedheti meg, hogy Károlyi a neki tflajánlott menedékjogot ilyen mértékben tullepje.

Németország — államcsőd előtt?

Wien, okt. 7.

A francia lapok arról a lehetőségéről írják, hogy Németországban államcsőd következik be. A brüsszeli konferencián tett német jelentésből ezt a fenyegetést vélik kiolvasni. A németek politikája — írja a Temps — világos mindenki előtt, aki a belső politikai figyelmes szemmel kíséri. Az államcsőd felé törekszik, mert ez szolgálatot eszközöl Német országnak arra, hogy kötelezettséginek teljesítése alól kivonja

magát, ha a berlini kormánynak zódés niax.e.,aaXlaAXz rdgo nem sikerülne a versaillesi szerződés meováltoztatását keresztülvinni. Ez a számítás azonban nem vág, mert először is államcsőd nem szüntetné meg a németek adósságát, másodsor pedig az államcsőd ellenére is a német nemzeti vagyon ugyanaz maradna és a szövetségeseknek akkor is meg lenne a lehetőségük, hogy erre rátegyék a kezüket.

Kedvezően folynak a rigai tárgyalások.

Nauen, okt. 7.

Varsóból kedvező hírek érkeznek a rigai lengyel orosz béketárgyalások felől. Végleges határozat már a legközelebbi napokban várható. A lengyelek feltételül elvetik az oroszoknak a keletgaliciai népszavazásra vonatkozó követeléseit.

Wrangel már a tengeren is győz.

Páris, okt. 7.

Konstantinápolyból jelentik, hogy Wrangel tábarnok flottájának sikerült betörnie a mariapoli vizekre. Az itten lefolyt tengeri ütközetben öt bolsevista hadihajót süllyesztettek el.

Angliában — sztrájkvilág van.

London, okt. 7.

Az angol mozdonygári munkások szindikátusa hivatalosan kijelentette, hogy az általános sztrájk esetén szolidaritást vállalnak a többi munkásokkal. A mozdonygári munkások szindikátusa 70 ezer ember fölött rendelkezik korlátlan hatalommal.

Indiában munkásmozgalmak vannak

Berlin, okt. 7.

Kalkuttai jelentések arról számolnak be, hogy Indiában a munkásmozgalmak egyre nagyobb mérvet ölt. Egyes városokban forradalmoszerű tüntetések és lázongások voltak. A munkásság és a rendőrség között véres üszűtközésekre került a sor.

Az angol-orosz kereskedelmi szerződés még nem végleges.

London, okt. 7.

Az angol kormány kommunikatív adott ki, mely szerint az angol-orosz kereskedelmi szerződésben való végleges megegyezés nem felel meg a valóságnak oly formában, mint ahogy azt a nyilvánosságra jutott. Az angol kormány újból felszólította a szovjetkormányt, hogy küldje el delegáltjait teljesen végleges, konkrét javaslattal.

HIREK

Esküvő. Basch Hugó folyó hó 9-én d. e. fél 10 órakor vezeti oltárhoz a helybeli róm. kath. plébánia-templonban Chorlé Magdát. (Mindenkülön értesítés helyett.)

Országos vásárok októberben. Szerb-Ittében és Kulán 10-én, Bela-Crkva 16., 17., 18. és 19-én, Torontálszécsányon és Titelen 17-én, Jarkovácson 22. és 23-án.

Műkedvelői előadás. A helybeli műkedvelő ifjuság hétfőn, folyó hó 11-én a városi színházban megismétli a Vereshaju népszimű előadását Weininger József karnagy rendezésében.

Sylon mester holnap és holnap-holnaputáni telepathikus és éberszugesziós előadására a Mangold könyvkereskedés árulja a jegyeket elővételben. Esti pénztárvitázás az előadások napján a Kaszinóban fél 7 órakor.

Vasuti értekezlet Prágában. A bécsi Neues Wiener Journalnak jelentik Prágából: A prágai kereskedelmi minisztériumban jelenleg egy nemzetközi vasutas értekezlet ülésezik, amelybe Csehszlovákián kívül Ausztria, Németország, Jugoszlávia, Lengyelország, Románia és Magyarország is elküldötték képviselőiket. Dr. Bürger cseh vasutügyi miniszter üdvözlő beszéde vezette be az értekezletet. Az értekezletnek az a feladata, hogy rendezzék a jelenlegi áruszállítás föltételeit a képviselt államok vasuthálózatán. Legelőször a cseh köztársaság tranzitforgalmáról tárgyalnak, amiben főleg Ausztria, Németország, Lengyelország és Jugoszlávia van érdekelve.

Az állami bevételek az illetékekből, díjakból és bélyegekből hatalmas fejtörésre vallanak. Folyó évi június-július hónapokban ezen bevételek 13.890.166 dinárra rugtak, melyből Horvát-Szlavonországra 5 millió 787.654, a Vojvodinára 3 millió 395.656 dinár esik, míg Szerbia és Montenegróra együttesen csak 1 millió 901.413 dinár jut. Az emelkedés az előző év ugyanezen időszakával szemben 9.460.780 dinárt tesz ki.

Gyorsvonat Zagreb és Bécs között. Október 2-ika óta Zagreb-Bécs, illetve Zagreb-Prága között új gyorsvonatjáratot vezettek be. A gyorsvonat minden kedden, esütörtökön és szombaton d. e. 10 órakor indul Zagrebből és minden szerdán, pénteken és vasárnap d. u. 6 óra 30 perckor érkezik Zagrebba. A gyorsvonathoz háló- és étkezőkocsi vannak csatolva.

Magyarország külképviselete. A legrövidebb időn belül ismét két képviseletet szerezhet meg Magyarország. Az egyiket Bukarestben, a másikat pedig valószínűleg Madridban. A diplomáciai képviselők közül elsősorban gróf Somssich József volt külügyminiszter a szentszéknél képviseli Magyarországot. Berlini követ Emich Gusztáv volt kereskedelmiügyi miniszter. Párisban Praznovszky Iván követ, Varsóban Csekonics Iván gróf, Bécsben Gratz Gusztáv dr., Bernben Bornemisza Gyula báró, Hágában Nagy Elek követési tanácsos, Kopenhágában Barcza György követési tanácsos — aki nemcsak dániai, hanem svédországi, norvégiai és finnországi ügyvivő is. Beogradban Wodianer Rudolf követ és végül a Quirinálnál Nemes Albert gróf a magyar követ. Konzulátusok már vannak Berlinben, Münchenben, Hamburgban és Kölnben. Terve van véve Frankfurtban és az Egyesült-Államok nagyobb városai közül Newyorkban, Chicagóban, Clevelandban és Pittsburgban konzulátusi hivatalok szervezése.

A helybeli hadirokkant egyesület megnyitotta a dohánynagyárutást Miletityeva ulica 7. szám alatt. Az igazgatóság felhívja az érdekelteket, hogy a szerződés megkötéséig végezt a hadirokkant egyesület iró-dájában jelentkezzenek.

Kinesesládát találtak a Ritz-ben. A budapesti Ritz-szálló padlásán érdekes leltre bukkantak. Mindenféle értékes arany- és ezüsttárgyakkal telt ládát lettek, amelyről a rendőrség megállapította, hogy a kineseket a bolsevikiek rabolták magánházaikból, de már nem volt idejük a rablott kinesek elszállítására. A láda voltaképpen egy Zuhamen Fritz nevű svájci kereskedőé, aki abba ruháit csomagolta be a ládát monogrammjával ellátva, a prolektárdiktatura idején a szállóban hagyta. Most visszajött Budapestre és visszakérte ruháit. Ezek azonban eltűntek és helyükbe a furesa lelet került.

Az aradi pincér másfélmilliója. Még ez év májusában történt, hogy az aradi „Fehér-Kereszt”-szálló egyik pincére felakasztotta magát és ingóságait törvényes örököseinek, ékszerait és ezüstneműit pedig egy ismeretlen nőnek hagyta végrendeletileg. Az ékszereket sehol sem találták meg, mire az örökös a rendőrségnél jelentést tett az esetről, amire a rendőrség az ékszerek után nyomozni kezdett. A nyomozás során kiderült, hogy a pincér halála előtt az ékszereket átadta takarítónőjének, aki azokat megtartotta. A rendőrség különféle eldugott helyeken most nagyesomó arany- és ezüstneműt, aranypénzt és ékszert talált másfélmillió korona értékben, amelyekről kiderült, hogy az öngyilkos pincér tulajdonát képezték. A hűtlen takarítónő ellen megindult az eljárás.

Ujra fiatal, szép, údearcu lesz a **Margitta-crém**től

Kapható kizárólag 172

Nikolic-gyógyszertárban Veliki Bečkerek, Žitni (Buza) trg.

Mi lesz az aprópénzzel?

Sürgősen be kell vonni az egy és kétkoronásokat.

A bánati kereskedelmi és iparkamara közli velünk, hogy folyó évi április hó 17-ről kelet előterjesztésére való hivatkozással újra azzal a kérelemmel fordult a pénzügyminiszterhez, hogy az Osztrák-Magyar bank 10, 2 és 1 koronás bankjegyeit sürgősen vonassa ki a forgalomból, illetve engedje meg, hogy addig is, amíg a becsérelés megtörténik, a közönség összes köztartozásait az adóhivataloknál korlátlan mennyiségben ezen pénznemekben fizethesse.

Ugyancsak elérkezett már tényleg az ideje, hogy az aprópénzünkkel történjen valami. Hónapok óta halljuk, hogy az aprópénz bevonását az illetékes hatóságok elhatározták, hogy a beváltás technikai készülviteléhez szükséges aprópénz mennyiség már elkészült és még mindig semmi pozitív intézkedés nem történt a már teljesen lerongyolódott apró bankjegyek kicserélésére.

A helyzet a tarthatatlan aprópénzmizériák miatt ma-holnap katasztrófálissá kezd válni, az aprópénzt sehol sem fogadják el nagyobb mennyiségben, az kereskedőink, iparosaink pénztárában napról-napra gyűl, egyre több lesz és nem tudnak vele mit kezdeni. A pénz elvégre is csereszéköz nemcsak a tudományos meghatározás szerint, de a gyakorlatban is és teljesen elveszti az értékét, ha nem tud megfelelni ennek a rendeltetésének, ha nem forgalomképes. A mi lerongyolódott agyonfoltozott és ragasztott egy és két koronásainkkal, pedig most már elérkeztünk ahhoz a ponthoz, hogy a forgalomban mindenki idegenkedik tőlük, senki se akarja elfogadni és így a kereskedelem és ipar kezében óriási mennyiségben megrekednek anélkül, hogy azzal a kereskedelem és ipar

tovább dolgozhatna. A hatóságok maguk járnak elő a rossz példával: a postahivatalok nem fogadják el csak 10 koronaig aprópénzt, az adóhivataloknál ugyancsak nem helyezhető el, mi sem természetesebb tehát, hogy ezt látva a magánfelek is idegenkednek azt elfogadni. Nem is szólva az olyan vállalkozásokról, amelyek par excellence aprópénz üzletek, azt hisszük alig van kereskedőnk, ahol ne gyűlt volna össze tízezer és tízezerszámra az egy- és kétkoronás, amit aztán a fiókjába zárhat mindenki és nyugodtan úgy tekintheti, mintha meg se volna, mert értékesíteni nem tudja. Így aztán nagyon sok esetben az a helyzet — bármilyen kómikus hangzik is — hogy egy vállalat, amelynek pénztári egyenlege százezer korona vagy még ezen feletti készpénzálladékat mutat, kénytelen a legegyszerűbb fizetés teljesítéséhez drága bankkölcsönhöz nyulni, amit pedig tudvalevőleg manapság nem egykönnyen kapni, ha pedig megkapni nagy nehezen, uram bocsáss, milyen feltételek mellett. Eddig akadnak hol itt, hol ott élelmes magánvállalkozók, akik kezdetben 5%, majd 10, meg 15, végül pedig már 20% levonással becséreltek az aprópénzt, akinek sok volt az aprópénze, az örült, hogy legalább így tudhatott rajta, most azonban már ezeknek az uraknak is elég úgy látszik a dicsőségből, mert utjabban már ilyen súlyos feltételek mellett se lehet tudni az aprópénzen.

Sürgős és gyökeres orvoslásra van itt szükség, mert különben az amugy se túlságosan virágzó gazdasági életünket ezen a réven is olyan súlyos csapás érheti, aminek gyógyítása csak újabb nehézségeket jelent majd nemcsak az egyeseknek, de magának az államnak is.

Ferenc Ferdinánd iratait nyilvánosságra akarják hozni.

Harc az osztrák kormány és a Hohenberg-örökösök között.

Bécs, október 7.

A Neues Wiener Tagblatt írja: Ferenc Ferdinánd volt osztrák-magyar trónörökös katonai iródjában még 1914-ben nagy csomó iratot, okmányt és följegyzést találtak, amelyek tartalma politikailag rendkívül érdekes volt, nyilvánosságra hozatalukat azonban akkor még teljesen lehetetlennek tartották és ezért mindent megtettek, nehogy indiszkrétciók történjenek. Az egész anyagot kilenc nagy, gondosan elzárt szekrénybe rakva, az állami levéltárnak adták át és az uralkodó elrendelte, hogy a szekrényeket csak a trónörökös halála után ötven évvel és akkor is csak uralkodói engedéllyel lehet részben fölnyitni.

Hat év óta nyugszanak az irományok állami levéltárban. Beavattottak szerint tartalmuk rendkívül

alkalmas arra, hogy kíváncsiságot keltsen. Különösen a trónörökös katonai és politikai naplója érdekes.

Most az a kérdés merült föl, mennyiben érintik ezek az iratok az utódállamokat és az egyik állam-kormány tiltakozást jelentett be a fölnyitás ellen. A tiltakozást azonban visszautasították, mert az osztrák kormány arra az álláspontra helyezkedett, hogy teljes joggal rendelkezik egy olyan irattárral, amely osztrák területen van.

A Hohenberg-örökösök képviselője szintén erélyes tiltakozást emelt és azt kívánta, hogy arra az esetre, ha a szekrényeket mégis fölnyitják, idézzék be az örökség kezelőségének egyik képviselőjét is. Egyben közölte, hogy az egész ügyben bírói döntést kíván.

Magyar államtitkár, a kormánytanács elnöke, most elrendelte, hogy az állami levéltárban a hivatalos eljárást tarták függőben mindaddig, amíg az óvás tárgyában döntenek.

Oltott mész

Steinitzer Géza

cégnél kapható.

1799

A Veliki Bečkerek-i forgalmi főnökség területén közlekedő személyszállító vonatok menetrendje.

Ervényes augusztus 1-től.

Veliki Bečkerek—Pancsevo

430	839	i. V. Bečkerek 6.	2125	1807
945	650	Kovacsica		228
	1207	6. Pancsevo	i. 1728	141

Veliki Bečkerek—Vrsac

338		i. V. Bečkerek i.	1825	
	808	6. Vrsac		1348

Vel. Bečkerek—Vel. Kikinda

1918		i. V. Bečkerek 6.		649
2135		6. Karlovo	i.	446
		i.	6.	42
2218		6. Vel. Kikinda i.		246

Veliki Bečkerek—Zsombolya (keskenyvágyu).

1207	i. V. Bečkerek 6.	818
1605	6. Zsombolya i.	424

Veliki Bečkerek—Subotica.

1281	i. V. Bečkerek 6.	1257
1451	Karlovo	1044
1618	Osoka	921
1850	6. Subotica i.	619

Subotica—V. Bečkerek—Pancsevo

610	i. Subotica 6.	1850
1257	Vel. Bečkerek	1281
1621	6. Pancsevo i.	759

Karlova—Vel. Kikinda

1101	1529	i. Karlova 6.	1258	850
140	1611	6. Vel. Kikinda i.	1216	814

Zsombolya—Sireg

1455	i. Zsombolya 6.	689
1640	6. Sireg i.	512

Zsombolya—Öregfalu

1780	i. Zsombolya 6.	358
1849	6. Öregfalu i.	290

Vrsac—Bela Crkva

1715	i. Vrsac 6.	700
1819	6. Bela Crkva i.	610

Kovacsica (Anfalvalva)—Pancsevo

650	i. Kovacsica 6.	1423
818	6. Pancsevo i.	1230

Kovacsica—Szamos

1500	i. Kovacsica 6.	647
1552	6. Szamos i.	555

Secsanj—Szamos

500	i. Secsanj 6.	1658
547	6. Szamos i.	1608

Secsanj—Samos—Alibunár

500	i. Secsanj 6.	1408
547	6. Samos i.	1720
	i.	6.
	6. Alibunár i.	

Vrsac—Pancsevo

835	i. Vrsac 6.	1703
1209	6. Pancsevo i.	1535

150 lóerejű magas- és mélynyomású gőzgép

kondenzátorral, szabadalmazott szelepkormányzóval kötéldindításhoz, előgörgővel és koronggal,

40 lóerejű Diesel-motor, új,

16 lóerejű szivógázmotor,

csaknem új, azonnal kapható alanti cégnél:

Poduzetničvo za uredjenje mlinova te tehnička i elektrotehnička poduzeća

VIGIM STEINER, Zagreb

1806

Jurišićeva ulica 8.

Olcsó tüzifa!

Kittunó minőségű, egészséges, száraz, hasóbos kemény

tüzifát

házhoz szállítok ölenként **1300 koronáért.**

Gergely Samu

fakereskedő, Uörösmariuova (Uri) u. 18. Telefon 309.

Polgármesteri hivatal V. Becskerek. 14450,920. sz. 1950

Másolat. Torontál- és Temesvármegye alispánja 16019/920. Valamennyi főszolgabíró és polgármesternek. A pénzügyminiszternek 4192/920. sz. a. rendeletét sürgős meghirdetés céljából kiadom. Elrendeltem, hogy a zagrebi, ljubjanai, sarajevói, novisadi és spliti pénzügyminiszteri delegációk egyes személyeknek személyes külföldi szükségletük fedezésére 3000 dnár értékű csekket kiadhassanak külföldi utában, de csakis sürgős esetekben, betegség, halálzás és halasztathatlan utazások alkalmával.

1. A kérvényezőnek a szükséges iratokat az I. 7610. sz. rendelet és az I. 11991. sz. szabályzat értelmében be kell mutatniok, az előirt illeték befizetése mellett.

2. Kérvényező köteles igazolni utazásának sürgősségét és halasztathatatlant voltát.

3. A kiadott engedélyekről a vezérigazgatóság minél rövidbb időn belül értesítendő, a kérvényező által bemutatott okmányoknak megjelölése mellett. Stojanovits s. k., pénzügyminiszter. — Vel. Becskerek, 1920 szept. 21. Dr. Jován Mihajlovits s. k., alispán.

Vel. Becskerek, 1920 október 4. én.

Berberszki s. k., polgármester.

Felkéretnek az összes cirok-tulajdonosok, hogy ajánlataikat, métermáza vagy vagonrakományonkénti árak és a menyiség megjelölésével, az **Első Vel. Becskereki Seprű- és Kétfegyár Kozlovacski G. Győr y és Tars. Vel. Becskerek** :: cégnél terjesszék be. ::

A város legforgalmasabb helyén van üzletem, de hogy forgalmát emeljem, szeretnék még 30—50 ezer K-t beinvestálni. Keresek ehhez egy pénzembert, aki ezen összeget 3—4 hónapra magas kamatfizetés mellett kölcsönözne, a pénzt esetleg betáblázással is lehet tisztítani. Csakis teljes című komoly ajánlatokra teszem személyes látogatásom leveleket „Biztos” jellegre kerek a kiadoba. 1807

Férfi- és női

SZÖVETEK

érkeztek!

ADLER & BÜCHLER

ZAGREB, Marovska ulica 5, az udvarban. 1743

Hirdetések :: felvételnek a „TORONTÁL” kiadóhivatalában

Gyapjukalapok

minden színben és alakban,

:: valamint gyapju ::

azonnal szállíthatók.

EMIL GALLINA, Wign VI.

Liniengasse 3 1811

Elsőrendű száraz TŰZIFA

só, faszén, cement, deszka, lécz, épületfa, és kétszer mosott **kovácsszén**

kapható a

Szerb szövetségi bank r.-t. fiókjánál Veliki Becskerek.

844

Telefonszám 47.